

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

07 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Ghenadie Nicolaev,

judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Burduja Victoria în numele inculpatului Grădinaru Evghenii, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 ianuarie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui

Grădinaru Evghenii XXXXX,

*născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul
Xxxxx, s. Xxxxx.*

***Datele referitoare la termenul de examinare a
cauzei:***

- 1. de la 29 decembrie 2016 - până la 19 ianuarie 2017
(instanța de fond);*
- 2. de la 17 februarie 2017 - până la 20 aprilie 2017
(instanța de apel);*
- 3. de la 13 iunie 2017 – până la 07 noiembrie 2017
(instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 19 ianuarie 2017, pronunțată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Grădinaru Evghenii a fost condamnat în baza art. 187 alin. (2) lit.b),e),f) Cod penal, la 3 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, fără amendă.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Grădinaru Evghenii, la 01 august 2016, aproximativ la ora 03³⁰, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o altă persoană în privința căreia cauza a fost disjungată, urmărind scopul sustragerii în mod deschis a bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. Xxxxx, intersecție cu str. Xxxxx, mun. Xxxxx, din spate, s-au apropiat de Lugovscoi Marcel, care era împreună cu Zagornean

Cristina și Grădinaru Evghenii, i-a aplicat o lovitură cu pumnul peste cap lui Lugovscoi M., doborându-l la pământ, după care, persoana în privința căreia cauza a fost disjunsă, a sustras de la ultimul: geantă personală din materie de culoare gri la prețul de XXXXX lei, în care se aflau actele personale: pașaport cetățean al Federației Ruse, permis de conducere, poliță de asigurare medicală, un portmoneu din piele de culoare neagră la prețul de XXXXX lei, în care se aflau bani în sumă de XXXXX, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituie Xxxxx lei, Xxxxx, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituie Xxxxx lei, Xxxxx, care conform cursului oficial stabilit de BNM constituie Xxxxx lei, două carduri de reducere din Federația Rusă „Xxxxx” și „Xxxxx”, un card bancar „Xxxxx”, neapreciate valoric, un telefon mobil de model „Xxxxx” la prețul de Xxxxx lei, în care activa cartela telefonică SIM XXXXX, cauzându-i părții vătămate Lugovscoi M. o daună în proporții considerabile în sumă totală de Xxxxx lei, precum și geanta de dame „Xxxxx” ce aparținea cet. Zagornean C., care la acel moment se afla la Lugovscoi M. la prețul de Xxxxx lei, în care se aflau un deodorant „Xxxxx” la prețul de Xxxxx lei, un parfum „Xxxxx” la prețul de Xxxxx lei, parfum „Xxxxx” la prețul de Xxxxx lei, fon de ten „Xxxxx” la prețul de Xxxxx lei, portmoneu la prețul de Xxxxx lei, în care se aflau bani în sumă de Xxxxx lei, două chei de la apartament la prețul de Xxxxx lei fiecare, în sumă totală de Xxxxx lei, un breloc în formă de broască țestoasă la prețul de Xxxxx lei, telefon mobil de model „Xxxxx” la prețul de Xxxxx lei, cauzându-i părții vătămate Zagornean Cristina o daună în proporții considerabile în sumă totală de Xxxxx lei.

Prin acțiunile sale, Grădinaru Evghenii a cauzat părților vătămate un prejudiciu material în mărime totală de Xxxxx lei.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Grițco P. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, cu stabilirea unei pedepse mai blânde, potrivit art. 90 Cod penal.

În argumentarea apelului a indicat că inculpatul vina a recunoscut-o integral, s-a căit sincer, a conștientizat gravitatea infracțiunii comise, relatând cu exactitate atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul cercetării judecătorești cum, unde și în ce circumstanțe a fost comisă infracțiunea.

Aceste aspecte nominalizate demonstrează faptul că inculpatul a conștientizat gradul și pericolul social al infracțiunii comise, astfel acesta s-a

corectat, iar potrivit art.61 Cod penal, pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Pedeapsa penală trebuie să corespundă atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art. 61 CP și se apreciază că este dozată corespunzător atât cuantumul, cât și modalitatea de executare a pedepsei aplicate.

Astfel, urmează ca față de Grădinaru E. să fie aplicată suspendarea condiționată a executării pedepsei, care va asigura scopul de corectare și reeducare a vinovatului, fiind echitabilă faptei infracționale comisă, deoarece în speță careva interdicții de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, nu s-au constatat.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2017, a fost respins, ca nefondat apelul declarat de avocat.

5. Instanța de apel a constatat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor pe dosar, a apreciat probele cauzei din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului Grădinaru E. în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată, instanța a respins solicitarea apelantului privind stabilirea unei pedepse mai blânde, în baza art. 90 Cod penal, argumentând că pedeapsa numită este echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să atingă scopul prevăzut la art. 61 Cod penal, or, prima instanță a ținut cont și de faptul că la momentul comiterii infracțiunii – 01.08.2016, sancțiunea art. 187 alin.(2) Cod penal prevedea pedeapsă cu închisoare de la 5 la 7 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 500 la 1000 unități convenționale. Astfel, instanța reținând gravitatea faptei săvârșite, mărimea prejudiciului cauzat, persoana inculpatului care a manifestat un pericol social sporit, precum și că nu este angajat în câmpul muncii și va întâlni deficiențe în executarea unei sancțiuni cu amendă, nu a aplicat față de inculpat sancțiunea complementară cu amendă.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar avocatul Burduja Victoria în numele inculpatului Grădinaru E., care, invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6), 10) CPP, solicită, casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărâri cu stabilirea unei pedepse mai blânde, în

baza art. 90 Cod penal.

Recurentul a menționat că instanțele ierarhic inferioare la aplicarea pedepsei nu au ținut cont de criteriile generale de individualizare a acesteia stabilite de legea penală.

Consideră că în speță sunt întrunite condițiile aplicării unei pedepse în temeiul art. 90 Cod penal și instanțele judecătorești aveau posibilitatea de a dispune aplicarea acestor prevederi reieșind din următoarele:

- circumstanțele săvârșirii infracțiunii;
- comportamentul și rolul făptuitorului în săvârșirea infracțiunii, care a conștientizat fapta comisă;
- comportamentul lui în timpul și după consumarea infracțiunii, recunoașterea integrală a vinei;
- condițiile de viață ale inculpatului, precum și vârsta acestuia.

Reieșind din actele cauzei, se atestă că o pedeapsă privativă de libertate cu executarea efectivă a acesteia în penitenciar va afecta viața de familie și modul de viață stabilită la o limită normală.

Astfel, pedeapsa stabilită de către instanța de fond și menținută de cea de apel este una prea aspră și neechitabilă.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocat, considerându-l inadmisibil, deoarece recurentul critică hotărârea contestată sub aspectul greșitei individualizării a pedepsei, însă instanțele de judecată corect au stabilit pedeapsa inculpatului, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și 364¹ alin.(8) CPP.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a agrava situația condamnatului.

Potrivit textului recursului, avocatul Burduja V. în numele lui Grădinaru E. invocă temei de casare a hotărârii contestate pct. 6) și 10) alin. (1)

art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci *când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau aceasta este expus neclar sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și pct.10)* statuează că *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul penal constată că, motivele invocate de recurent nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului menționat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de autor.

Cu referire la temeiul pentru recurs, prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, invocat de către avocat în recursul declarat, Colegiul penal îl apreciază ca fiind formal indicat, nefiind desfășurat, deoarece nu a nominalizat care anume situație, prevăzută la prevederea legală a temeiului menționat, este incidentă în cauză.

Sub acest aspect, instanța de recurs constată că temeiul pentru recurs nominalizat a fost indicat pur declarativ și este neîntemeiat, deoarece recurentul nu a specificat concret în ce constau erorile prevăzute de respectivul temei pentru recurs.

În fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind legală și întemeiată.

Totodată, instanța de recurs reține că avocatul este de acord cu starea de fapt stabilită de către instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor lui Grădinaru E., însă critică hotărârile adoptate doar în partea stabilirii pedepsei, solicitând aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

Sub acest aspect, Colegiul, reține că temeiul pentru recurs semnalat de recurent nu este aplicabil în prezenta speță, iar instanțele de fond la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea executării pedepsei stabilite inculpatului și-au argumentat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

Or, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea categoriei,

duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de alin.(1) art. 75 Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsa, luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, după ce a stabilit categoria de pedeapsă, continuând operațiunea de individualizare cu privire la executarea acesteia, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată **poate** dispune neexecutarea acesteia. Suspendarea condiționată (art. 90 Cod penal), ca mijloc de individualizare a executării pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea, ca pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

O condiție prevăzută expres în alin.(1) art. 90 din Cod penal, constituie concluzia instanței că nu este rațional ca făptuitorul să execute pedeapsa stabilită.

Prin urmare, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a condamnatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În acest context, instanța de recurs notează, că chiar și în cazul îndeplinirii tuturor condițiilor prevăzute de norma art.90 alin. (1) Cod penal, nu se creează un drept pentru condamnat, ci doar o vocație a ultimului la această măsură de individualizare judiciară a executării pedepsei stabilite.

Colegiul penal ține să menționeze că în speța discutată, la stabilirea pedepsei inculpatului atât instanța de fond cât și cea de apel just au concluzionat că în speță aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu este

rațională, iar corectarea inculpatului poate avea loc doar în condiții privative de libertate, fără aplicarea pedepsei complementare sub formă de amendă, ținând cont că Grădinaru E. nu este angajat în câmpul muncii și va întâlni deficiențe în executarea acestei sancțiuni, precum și reținând persoana acestuia care a manifestat un pericol social sporit în comiterea infracțiunii, or inculpatul după aplanarea conflictului din localul de noapte „Teremoc”, care a avut loc între partea vătămată Lugovscoi M. cu persoana în privința căruia cauza penală a fost disjungată, au așteptat afară aproximativ 2-3 ore, ulterior, urmărind victimele, folosindu-se de faptul că era noaptea și părțile vătămate însoțeau doi copii minori, aflându-se în stradă unde nu se aflau alte persoane, situație de care inculpații au profitat, au comis infracțiunea de jaf.

La fel, instanța de recurs atestă că, circumstanțele la care a făcut referire recurentul în cererea de recurs, (*circumstanțele comiterii infracțiunii, comportamentul și rolul inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii, faptul că a conștientizat fapta comisă, condițiile de viață și vârsta acestuia*) au fost reținute de instanțele de fond ca atenuante, fapt care a permis stabilirea pedepsei lui Grădinaru E. mai aproape de limita minimă prevăzută de sancțiunea normei în baza căreia acesta a fost condamnat. La acest capitol, Colegiul ține să menționeze, că odată ce instanțele de judecată au constatat circumstanțe atenuante și au redus pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Totodată, Colegiul relevă, că prezenta cauză a fost examinată în procedură simplificată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală (art.364¹ CPP). Astfel, în situația dată nu poate fi reținută ca circumstanță atenuantă „*recunoașterea vinovăției*” (așa cum solicită apărarea), deoarece, o condiție obligatorie pentru examinarea cauzei în procedură simplificată, și beneficierea inculpatului de reducere cu 1/3 a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, este ca inculpatul să recunoască săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu. Prin urmare, în cazul în care, **recunoașterea vinovăției** atrage incidența procedurii simplificate, faptul dat nu poate fi valorificat de instanță ca o circumstanță atenuantă prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept i se acordă o dublă valență juridică.

Din considerentele nominalizate, instanța de recurs apreciază hotărârile contestate ca fiind corecte și legale, astfel că pedeapsa stabilită și

individualizată de către instanța de fond care a fost menținută de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, fiind în limita prevăzută la sancțiunea normei penale în baza căreia Grădinaru E. a fost condamnat.

În consecință, Colegiul reține că, temeiul invocat de recurent prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare la judecarea prezentului recurs, iar argumentele avocatului Burduja V. sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil concluzia de respingere a acestuia ca inadmisibil cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Burduja Valeriu în numele inculpatului Grădinaru Evghenii, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 20 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui *Grădinaru Evghenii*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 07 decembrie 2017.

Președinte

Ghenadie Nicolaev

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru